



lumn

Ad Maas is pedagoog, coach, publicist www.bureaupubliciteit.nl en redactielid van het *Tijdschrift voor Coaching*.

Beroepscode voor robots

De robot nadert de wereld van coaching, psychotherapie en psychiatrie. Al het andere is al geregeld. Even terugkijken. De essentiële innovatie was natuurlijk de overgang van de robot als geprogrammeerde machine (hij kon niet méér dan wat de ontwerpers hadden bedacht) naar organismen die zelfstandig kunnen denken en die dus hun ontwerpers kunnen wijzen op hun fouten en tekortkomingen. De robot van de toekomst doet dat rationeel, vooral ook creatief en waar nodig empathisch. Ze is inderdaad ontwikkeld / heeft zich ontwikkeld tot een *cogito ergo sum* (ces in de taal van de sociale media): ik denk dus ik besta, in plaats van: ik dacht dat ik bestond. De moderne robot kan dus haar gedrag regelen, is gevoelig voor signalen van buiten, kan veel dingen tegelijk en toont veel zelfkennis, sterker nog: vrijwel totale zelfkennis.

Als een Partij voor de Dieren aanvaardbaar is, dan is meteen duidelijk dat een Partij voor de Robots spoedig een feit wordt. Duurzame doelstelling uiteraard: opkomen voor de rechten van de robot. Over het algemeen hanteren robots de code: moreel verantwoord waar het kan, maar waar het niet kan, heiligt het doel de middelen. Belangrijke vraag is natuurlijk: kan de robot-coach aansprakelijk gesteld worden voor verkeerde 'adviezen', onjuist opgevatte en niet goed begrepen aansturingen? In gangbare beroepscodes en contracten staat dat de coachee altijd volledig verantwoordelijk is voor het eigen gedrag. Dat het wel eens fout kan gaan, is onvermijdelijk, en dat het niet meevalt om de robot te beschuldigen van incompetent optreden, zal ook wel duidelijk zijn. De mensgerichte robot kent immers niet alleen de wet- en regelgeving goed, maar ook alle jurisprudentie. Advocaten staan dan gauw in hun hemd.

In de huidige periode van betrekkelijke rust wordt waarschijnlijk door een team van robots aan een nieuwe beroepscode gewerkt. Tientallen beroepscodes van coachingsorganisaties zijn tegen het licht van Wittgensteins Tractatus Logico Philosophicus gehouden. Het gerucht gaat inmiddels dat de robots zich zouden keren tegen deze beroepscodes. De volgende, uiteraard gehackte uitgangspunten zouden uit de bus komen:

- algemene codes behouden de status van relevant discussiemateriaal,
- een professionele coach heeft een eigen code (in feite een concept-contract),
- coach en coachee werken op basis van een samen overeengekomen contract,
- het opstellen van zo'n overeenkomst kan zodanig positieve effecten hebben , dat het probleem van de coachee daardoor geheel of grotendeels is opgelost
- in dat geval wordt voor het aantal samengewerkte uren maal het standaardbedrag (in 2016 €62,50 ex btw) in rekening gebracht.

Alles bij elkaar mogelijk een revolutionaire ontwikkeling. Tot besluit nog een waarschuwing: bij de uitdrukking uit de bus komen, kunnen pas geboren of heel oude robots denken aan een autobus, hetgeen tot omvangrijke misverstanden kan leiden. ■